

**ALYTAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS ŠVIETIMO IR INFORMAVIMO ATLIEKŲ TVARKYMO KLAUSIMAIS
PROGRAMA 2014 METAMS**

**2014 m. kovas
Alytus**

BENDROSIOS NUOSTATOS

Aplinkosauginis visuomenės informavimas yra labai svarbus procesas, siekiant užtikrinti, kad visuomenė, pilietinės institucijos aktyviai dalyvautų formuojant aplinkosaugos politiką ir priimant sprendimus.

Norint skatinti žmonių supratimą ir atsakomybę už aplinką, labai svarbu kuo plačiau ir intensyviau skleisti informaciją, naudojant patrauklias, žmonėms lengvai prieinamas ir priimtinas priemones.

Galimybės gauti reikiamą informaciją yra visuomenės sąmoningumo didinimo pagrindas, užtikrinantis atsakingesnę požiūrį į aplinką, aktyvesnį dalyvavimą atliekų tvarkymo procese.

Aplinkos kokybė labai priklauso nuo to, kaip atsakingai kiekvienas pilietis žiūri į jos apsaugą. Siekiant profesionaliau informuoti visuomenę ir įgyvendinti ekologinio švietimo tikslus, labai svarbu, kad savivaldos, aplinkosauginės institucijos skatintų žmones būti aktyviais ir sąmoningais aplinkosauginio proceso dalyviais, kad informacijos teikimas būtų nuolatinis ir kryptingas.

SITUACIJOS APŽVALGA

Atliekų tvarkymo situacija Alytaus mieste, kaip ir visame regione, gerėja: mažėja gyventojų pagaminamų atliekų kiekis, mažiau atliekų patenka į sąvartyną, daugiau atiduodama perdirbimui.

Tai lemia ir vis gerėjančios atliekų tvarkymo galimybės, ir atsakingesnis gyventojų požiūris į šią problemą. Neabejotina, kad gyventojų elgsenos pokyčiai labai priklauso ir nuo informavimo apie naujoves ir reikalavimus atliekų tvarkymo srityje.

2013 metų pradžioje Alytaus miesto individualių namų gyventojams buvo išdalinti antrinėms žaliavoms skirti mėlynieji konteineriai. Tai sudarė turės galimybę lengvai ir paprastai rūšiuoti namų ūkiuose susidarancias atliekas, mažiau jų pateko į sąvartynus, daugiau atiduota perdirbimui.

Įtakos atsakingesniam gyventojų elgesiui su atliekomis turėjo ir Alytaus regiono atliekų centre 2013 metais įsteigto Kontrolės padalinio veikla. Šio padalinio specialistai nuolat tikrina atliekų konteinerius, kontroliuodami, kad į likutinių atliekų konteinerius nepatektų pakuotės, žaliosios, statybų, pavojingos, elektros ir elektronikos atliekos.

2013 metų birželį Alytaus regioniniame Takniškių sąvartyne pradėjo veikti nauja atliekų rūšiavimo linija, kurioje iš bendro neišrūšiuotų komunalinių atliekų srauto atskiriamos antrinės žaliavos, biologiškai suyrančios bei degiosios atliekos. Čia per parą išrūšiuojama apie 100 tonų atliekų – maždaug pusę viso per parą Alytaus regione susidarancio mišrių atliekų kiekio. Į rūšiavimo liniją vežamos komunalinės atliekos surinktos iš konteinerių, esančių prie daugiabučių namų.

2013 metais Alytaus regione prasidėjo pirmųjų Lietuvoje biologiškai skaidžių atliekų apdorojimo įrenginių statyba.

Praėjusiais metais Alytaus mieste rekonstruota stambųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelė Alovės gatvėje, įrengta nauja stambųjų ir kitų atliekų surinkimo aikštelė Putinų gatvėje, regioninio sąvartyno teritorijoje įrengta žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelė.

Apie visus šiuos pokyčius gyventojai buvo nuolat informuojami, skelbiant straipsnius Alytaus miesto spaudoje, regioniniuose interneto portaluose, Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro, Alytaus miesto savivaldybės svetainėse, transliuojant interviu per regioninę radiją, reportažus regioninėje televizijoje. Gyventojams buvo platinami lankstinukai su informacija apie naujai įrengtas atliekų aikšteles, atsakymais į dažniausiai užduodamus klausimus.

Siekiant labiau atkreipti visuomenės dėmesį į atliekų tvarkymo svarbą ir naujoves, Alytaus regiono atliekų tvarkymo centre buvo surengta šiuolaikiškų atliekų tvarkymo sistemų paroda.

Nuolat besikeičianti situacija atliekų tvarkymo srityje reikalauja dar intensyvesnio ir tikslingesnio gyventojų ekologinio informavimo ir švietimo, siekiant, kad žmonės ne tik žinotų teisingus atliekų tvarkymo principus, bet ir suprastų jų svarbą bei naudą.

PROGRAMOS TIKSLAI

Pagrindiniai visuomenės informavimo ir švietimo atliekų tvarkymo klausimais tikslai yra šie:

- siekti, kad visiems Alytaus miesto gyventojams būtų prieinama informacija apie ARATC įgyvendinamą atliekų tvarkymo sistemą bei jos pokyčius;
- nuolat informuoti visuomenę apie regiono atliekų tvarkymo sistemą, objektus, atliekų srautus bei jų tvarkymo būdus, atliekų tvarkymo kaštus, išvežimo grafikus, pateikiant atliekų tvarkytojų kontaktinę informaciją;
- nuolat teikti informaciją atskiroms visuomenės grupėms apie neigiamą atliekų poveikį aplinkai bei žmonių sveikatai;
- organizuoti tikslines informacines kampanijas, formuojančias atsakingą visuomenės požiūrį į aplinką, naujus elgesio su atliekomis įpročius;
- skatinti aplinkosauginio švietimo iniciatyvas savivaldybės institucijose;
- stiprinti institucijų bendradarbiavimą: siekti, kad bendruomenių atstovai, namų ūkių administratoriai, sodininkų bendrijų ir garažų savininkai gautų pakankamai žinių apie atliekų tvarkymą ir savo veikloje jomis vadovautųsi;
- gerinti ekologinių žinių sklaidą ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo lavinimo mokyklose, skatinant pedagogus tikslingai mokyti jaunimą taupaus vartojimo, energijos, vandens, bioįvairovės, kraštovaizdžio bei išteklių saugojimo, pagarbaus elgesio su gamta ir aplinka;
- skatinti verslo iniciatyvas atliekų perdirbimo srityje, teikiant verslininkams informaciją apie atliekų perdirbimo galimybes.

PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO PRIEMONĖS

Nr.	Veikla	Lėšos	Tikslas	Data
1.	<p>Informacijos pateikimas per žiniasklaidos priemones.</p> <p>1.Vietos spaudoje pastovioje rubrikoje, ne rečiau kaip 1 kartą per mėnesį tą pačią dieną (rubrika skelbiama ne mažiau kaip viename spaudos leidinyje, ne mažesniame kaip 200 kv. cm. plote, informacija siunčiama ir publikuojama Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro, Alytaus miesto savivaldybės bei jos įstaigų, švietimo ir ugdymo įstaigų internetinėse svetainėse);</p> <p>2.Sukurti ir regioniniuose interneto portaluose publikuoti informacinius blokus su nuolat atnaujinama informacija (blokas transliuojamas ne mažiau kaip viename regioniniame portale, taip pat Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro, Alytaus miesto savivaldybės bei jos įstaigų internetinėse svetainėse);</p> <p>3. Reportažų apie atliekų keliamą pavojų, jų rūšiavimo būtinybę bei panaudojimo galimybes sukūrimas ir transliavimas per regioninę televiziją (sukuriamas ir transliuojamas ne mažiau kaip vienas iki 3 min. trukmės reportažas arba ne mažiau kaip vienas 30 s trukmės vaizdo klipas per mėnesį);</p>	<p>4000 Lt</p> <p>2500 Lt</p> <p>6000 Lt</p>	<p><i>Nuolat skelbti aktualių aplinkosauginę informaciją, teikti žinias teisingos elgsenos su atliekomis klausimais; periodinis informacijos pateikimas toje pačioje vietoje spaudoje ar tuo pat metu per radiją bei televiziją, skatintų skaitytojų poreikį nuolat ją gauti.</i></p>	<p>2014 m. nuolat</p> <p>2014 m. nuolat</p> <p>2014 m. nuolat</p>

	4. Radijo laidų ir garso klipų sukūrimas ir transliavimas per vietos radiją (sukuriama ir ne rečiau kaip kartą per mėnesį transliuojama ne mažiau kaip 10 min. trukmės radijo laida arba ne mažiau kaip 30 s garso klipas.d).	2400 Lt		2014 m. nuolat
2.	Aplinkosauginės akcijos „Savaitė be plastikinio maišelio“ organizavimas	3000 Lt	<i>Akcija skatinamas visuomenės aktyvumas ir didina jos domėjimasis ekologijos, darnaus vartojimo aktualijomis.</i>	2014 m. balandis
3.	Aplinkosauginis konkursas „Ekologiškiausia verslo įmonė“/ „Ekologiškiausia klasė“/„Ekošviesuolio rinkimai“	4000 Lt	<i>Konkursu siekiama skatinti verslo visuomenės aktyvumą, didinti jų domėjimąsi ekologijos, darnaus vartojimo aktualijomis.</i>	2014m. spalis
4.	Ekskursijos į Alytaus regioninį nepavojingų atliekų sąvartyną, žaliųjų atliekų kompostavimo aikšteles, didelių gabaritų atliekų surinkimo aikšteles		<i>Patrauklia informacijos pateikimo forma ugdyti atliekų vengimo įpročius ir tinkamą elgesį su jomis.</i>	2014 m. nuolat

Bendra lėšų suma 21 900 Lt